

Helserett og saksbehandling, videreutdanning (30 studiepoeng) fleksibel modell

Studieplan for Helserett og saksbehandling, videreutdanning (30 studiepoeng) fleksibel modell (2026–2027)

Fakta om programmet

Studiepoeng:
30

Studiets varighet:
1 år

Undervisningsspråk:
Norsk

Studiested:
Nettstudium

Innholdsfortegnelse

- [Studiemodell](#)
- [Informasjon om studiet](#)
- [Hva lærer du?](#)
- [Opptakskrav](#)
- [Oppbygging og gjennomføring](#)
- [Videre utdanning og yrkesmuligheter](#)
- [Studieplanen er godkjent og revidert](#)

Studiemodell

Høst 2026

Helserett og saksbehandling

Vår 2027

Helserett og saksbehandling

Informasjon om studiet

Studiet er et betalingsstudium, ta kontakt med [HiØ Videre](#) for nærmere informasjon. Studiet er nettbasert, undervisningen foregår på høgskolens læringsplattform og i digitale undervisningsverktøy. Studentene skal i hovedsak kommunisere med hverandre og lærestedet via høgskolens læringsplattform og i nettmøter.

Hovedmålet med studiet er å gi studenten en grunnleggende innføring i helserett og i grunnprinsippene for saksbehandling i helse- og sosialtjenesten. Studentene skal kunne anvende juridisk metode på helserettslige problemstillinger med mål om å øke rettssikkerheten for pasienter/brukere. Studiet er både tverrfaglig og tverrsektorielt. Målgruppe er personer som arbeider med saksbehandling i NAV, helsesektoren, pasient og brukerorganisasjoner, fagforeninger og i helse- og omsorgsadministrasjonen Pasientombud, Statsforvalteren, Norsk pasientskadeerstatning, Helseklage eller direktorat/departement.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har innsikt i juridisk metode
- har kunnskap om de rettsregler som regulerer helsepersonellens ansvar og plikter
- har kunnskap om de rettigheter pasientene har, og hvordan disse skal ivaretas
- kjenner til den generelle forvaltningsretten og kan utføre saksbehandling i tråd med forvaltningsrettslige prinsipper
- har kunnskap om forholdet mellom juss, fag og etikk i saksbehandlingen av helse- og omsorgssaker
- har kunnskap om hvilket ansvar og oppgaver som ligger på kommune, spesialisthelsetjeneste og private helse- og omsorgstjenester
- kjenner til de juridiske prinsippene for organisering og beslutningsprosesser i kommunene og spesialisthelsetjeneste

Ferdigheter

Studenten

- kan sette seg inn i grunnleggende norsk helserett
- kan forholde seg til relevante rettskilder på en juridisk holdbar måte
- kan identifisere juridiske problemstillinger i konkrete praktiske situasjoner
- kan finne frem til aktuelle og relevante juridiske rettsregler i den konkrete sak/situasjon
- kan vurdere sakens faktiske forhold på en juridisk adekvat måte
- kan anvende de konkrete rettsregler på de faktiske forhold i den konkrete sak/situasjon
- kan saksbehandle konkrete forvaltningssaker etter reglene for saksbehandling innen helse- og omsorgssektoren
- kan forholde seg til enkeltsaker hvor juss fag og etikk må vurderes og avveies sammen, og i forhold til hverandre

Generell kompetanse

Studenten

- er bevisst på hva det innebærer at pasienter har rettigheter og helsepersonellet har plikter
- er bevisst på hva som er kommunen og spesialisthelsetjenestens plikter og ansvar
- er bevisst på sentrale juridiske prinsipper som likhetsprinsippet, legalitetsprinsippet og rettssikkerhetsprinsippet

- er i stand til å arbeide med juridiske problemstillinger innen helse- og omsorgsektoren, både skriftlig og muntlig
- er i stand til å saksbehandle helse- og omsorgssaker i kommune- og spesialisthelsetjeneste på en juridisk holdbar måte

Opptakskrav

Bachelor eller tilsvarende gradsutdanning på minimum 180 studiepoeng,

og minimum to års arbeidserfaring.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av ett emne med følgende temaer:

- Juridisk metode og grunnleggende begreper
- Rettssystemet
- Juridisk metode - rettskilder
- Rettssikkerhet og etikk
- Grunnleggende menneskerettigheter innen helse- og omsorg
- Helse- og sosialpersonellens plikter og ansvar
- Generelt om ansvar
- Forsvarlighetsnormen
- Dokumentasjon og kvalitetssikring
- Taushetsplikt
- Informasjon og medvirkning
- Reaksjoner ved brudd på loven
- Pasientrettigheter
- Frivillighet og samtykke
- Innsynsrett
- Klagerett og klageordninger
- Rett til nødvendig helsehjelp
- Rett til økonomisk kompensasjon ved skade og komplikasjoner
- Forvaltningsrett

- Forvaltningsloven - særlig reglene ved enkeltvedtak
- Offentlighetsloven
- Saksbehandlingsregler og rettigheter etter kommunes helse- og omsorgstjenestelov
- Særlige saksbehandlingsregler i helsetjenesten
- Organisering av de kommunale tjenestetilbudene

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Studiet er organisert med forskjellige nettbaserte undervisningsformer.

I studiet benyttes i hovedsak selvstudier, samarbeid i grupper (via internett), nettmøter med faglærere, og andre interaktive studieformer. Det er også lagt opp til løsning av et antall oppgaver, som faglærere gir skriftlig/muntlig tilbakemelding på.

Studiet bygger på at studentene selv har ansvar for sin egen læring og har som forutsetning at studentene engasjerer seg for å oppnå studiets læringsutbytte.

Det gis også tilbakemeldinger på notater, og i nettmøter. Faglærere kan kontaktes i diskusjonsforum i sosiale medier og på læringsplattformen med alle faglige spørsmål.

Et viktig utgangspunkt for videreutdanningen er at studentene har både utdanning og erfaring fra tidligere. Et hovedmål for studiet er å legge til rette for og bygge på den kompetansen som studentene som helhet representerer. Dette oppnås blant annet ved at det i undervisningen legges opp til at studentene selv kan utveksle erfaringer gjennom gruppearbeider på læringsplattformen. Det er en forutsetning at studentene bidrar aktivt til å dele sin erfaring med de andre. Studentene blir delt inn i grupper med egne grupperom på læringsplattformen.

Studiet er tverrfaglig, og utvikling av samarbeidskompetanse mellom yrkesgruppene er et uttalt mål. Studieformene som benyttes skal bidra til økt kunnskap om hverandres kompetanse og til å utvikle gode samarbeidsrelasjoner på tvers av yrkesgruppene. Studiet er praktisk innrettet, slik at studentene kjenner igjen det juridiske stoffet i sin hverdag. Det legges stor vekt på at studenten utvikler ferdigheter som gjør henne/han i stand til selvstendig vurdering av juridiske spørsmål.

Det gis skriftlig/muntlig tilbakemelding på innleverte arbeidskrav.

Arbeidsomfang

Det er forventet at studenten bruker om lag 800 timer i alt på dette studiet.

Arbeidskrav

Innlevering av inntil seks skriftlige arbeider.

Minst fire oppgaver må være godkjent av faglærer.

Fem av innleveringene er individuelle, én i gruppe.

Oppgavene vurderes til godkjent/ikke godkjent. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen, individuell, skriftlig. Varighet fire uker.

Omfang inntil 4000 ord.

Tillatte hjelpemidler blir spesifisert i oppgaveteksten. Merk ordlyd under pkt. Plagiatkontroll.

Det benyttes karakterskala A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Plagiatkontroll

Alle skriftlige arbeidskrav og eksamensoppgaver kan plagiatkontrolleres. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre skriftlige arbeider uten korrekt bruk av referanser/kilder vil bli vurdert som forsøk på fusk. Å generere besvarelse ved hjelp av ChatGPT eller lignende kunstig intelligens og levere den helt eller delvis som egen besvarelse er å regne som fusk dersom ikke annet er opplyst for den enkelte eksamen.

Se for øvrig [forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#).

Forsknings- og utviklingsarbeid

Norsk helserett er i en dynamisk utvikling - det forutsettes at studiet til enhver tid bygger på gjeldende rett.

Studenten arbeider med oppgaver i studiet som viser selvstendig faglig, kritisk refleksjon over egen yrkesutøvelse.

Evaluerings av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av høy kvalitet er høgskolen avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Studiet evalueres jevnlig for å sikre og videreutvikle kvaliteten.

Evaluerings:

- gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem
- følges opp av studieprogramansvarlig, som legger til rette for forbedring og utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten.

Her kan du lese mer om hvordan du kan [bidra til kvalitetsutvikling av studiet](#).

Litteratur

Gjeldende litteraturliste for 2026 høst finner du i Leganto

Videre utdanning og yrkesmuligheter

Det er behov for denne kompetansen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, i spesialisttjenesten, i NAV, i annen offentlig forvaltning og andre deler av helse- og sosialtjenesten, privat eller offentlig.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent av

Dekan Fakultet for helse, velferd og organisasjon, Randi Magnus Sommerfelt, 09.03.2026

Studieplanen gjelder for kull/studiestart

Studieåret 2026-2027

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE.

Undervisningsleder Kristoffer Toldnes Cumming, Institutt for Velferd, ledelse og organisasjon

Sist hentet fra FS (Felles studentsystem) 14. okt. 2026 23:21:23

HVHES10118 Helserett og saksbehandling, de grunnleggende rettsregler innen helse- og sosialtjenesten (Høst 2026–Vår 2027)

Fakta om emnet

Studiepoeng:
30

Ansvarlig fakultet:
HiØ VIDERE

Emneansvarlige:
Kristoffer Toldnes Cumming
Lasse Johnsen

Undervisningsspråk:
Norsk

Varighet:
1 år

Innholdsfortegnelse

- [Emnet er tilknyttet følgende studieprogram](#)
- [Undervisningssemester](#)
- [Innhold](#)
- [Arbeidsomfang](#)
- [Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen](#)
- [Eksamen](#)
- [Sensorordning](#)
- [Evalueringsav emnet](#)
- [Litteratur](#)

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet Helserett og saksbehandling, videreutdanning (30 studiepoeng) fleksibel modell.

Undervisningssemester

Høst 2026 - vår 2027

Innhold

Studiet består av ett emne med et omfang på 30 studiepoeng. Se studieplan for mer informasjon.

Arbeidsomfang

Forventet arbeidsinnsats for studenten er ca. 800 timer.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Innlevering av inntil seks skriftlige arbeider. Minst fire oppgaver må være godkjent av faglærer.

Fem av innleveringene er individuelle, én i gruppe.

Oppgavene vurderes til godkjent/ikke godkjent. Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeeksamen, individuell, skriftlig. Varighet fire uker.

Omfang inntil 4000 ord.

Tillatte hjelpemidler vil presiseres i oppgaveteksten. Merk pkt. Plagiatkontroll.

Det benyttes karakterskala A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av høy kvalitet er høgskolen avhengig av studentenes tilbakemeldinger. Studiet evalueres jevnlig for å sikre og videreutvikle kvaliteten.

Evaluering:

- gjennomføres i henhold til høgskolens kvalitetssystem
- følges opp av studieprogramansvarlig, som legger til rette for forbedring og utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten.

Her kan du lese mer om hvordan du kan [bidra til kvalitetsutvikling av studiet](#).

Litteratur

Gjeldende [litteraturliste for 2026 Høst](#) finner du i Leganto

Sist hentet fra FS (Felles studentsystem) 14. okt. 2026 22:57:54